

KS. MARIAN BANASZAK

KSIĄDZ ROMUALD ŁUKASZYK
(1930-1981)

Urodził się 31 stycznia 1930 r. w Borku Wielkopolskim, był synem urzędnika pocztowego Franciszka i Julianny z Pawlaczyków. Do szkoły powszechnej uczęszczał w Krobi, należał wówczas do Krucjaty Eucharystycznej i do Koła Ministrantów. Wybuch II wojny światowej zastał go z rodzicami w Lublinie, skąd w październiku 1939 r. powrócił do Krobi, gdzie uczęszczał do niemieckiej szkoły dla polskich dzieci. Po ukończeniu tej szkoły został skierowany do pracy biurowej. Wykonywał ją do marca 1945 r., następnie rozpoczął naukę w Państwowym Gimnazjum i Liceum w Gostyniu Wielkopolskim. Egzamin dojrzałości złożył w tymże gimnazjum 11 maja 1949 r. i zgłosił się do Seminarium Duchownego w Poznaniu. Studia filozoficzno-teologiczne odbywał w latach 1949-1955 w Gnieźnie i Poznaniu, święcenia kapłańskie otrzymał 4 czerwca 1955 r. w prokatedrze poznańskiej. Jako uczeń gimnazjalny należał do Sodalicji Mariańskiej uczniów szkół średnich w Gostyniu, w 1947 r. współdziałał w zorganizowaniu tejże Sodalicji w Krobi i został jej prefektem. W latach 1946-1949 należał do harcerstwa i pełnił funkcję bibliotekarza drużyny krobskiej. Jako kapłan okazywał w duszpasterstwie szczególne zainteresowanie pracą wśród młodzieży i odznaczał się umiejętnością podejścia do niej. Po święceniach kapłańskich powierzono mu od lipca 1955 r. zastępstwo nieobecnego proboszcza w Dalewie i Mórce. Miał stamtąd udać się na wikariat w Lesznie Wielkopolskim, ale Prezydium WRN-u nie wyraziło zgody, otrzymał więc 1 sierpnia 1955 r. wikariat w Sierakowie, skąd powołano go już od 1 września br. na wikariat w Poznaniu przy kościele parafialnym pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny. Gdy otwarto odbudowaną katedrę poznańską, został 1 lipca 1956 r. jej wikariuszem, przez rok dojeżdżał także do Owińsk, gdzie w Zakładzie Wychowawczym dla zaniedbanej młodzieży uczył religii i z poświęceniem zajmował się trudną pracą wychowawczą. Od 1 lipca

1958 r. był wikariuszem w parafii św. Marii Magdaleny w Poznaniu (fara) i dodatkowo prefektem w VI Państwowym Liceum Ogólnokształcącym im. J. Paderewskiego (1957-1959). Osobiste zamiłowanie do nauki i bardzo dobre wyniki studiów seminaryjnych skłoniły go do prośby o zwolnienie z pracy duszpasterskiej i skierowanie na studia specjalistyczne z teologii pastoralnej. Arcybiskup A. Baraniak polecił mu podjąć studia w zakresie eklezjologii i zagadnień duszpasterskich, od 1 października 1959 r. na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Na sekcji teologii fundamentalnej Wydziału Teologicznego uzyskał w 1962 r. licencjat na podstawie pracy: *Nauka o Kościele jako motywie wiarygodności w orzeczeniu Soboru Watykańskiego I*, a w 1966 r. doktorat za dysertację: *Uzasadnienie struktury władzy w Kościele w świetle badań nad Tradycją w teologii współczesnej (katolickiej i protestanckiej)*. Za zgodą arcybiskupa Poznańskiego pozostał na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim jako adiunkt i wykładał aktualne zagadnienia objawienia i wiary religijnej oraz filozofii religii i eklezjologii. Działał także jako członek współpracownik Towarzystwa Naukowego KUL. Przełomowym wydarzeniem w jego pracy naukowo-dydaktycznej było powołanie go do zespołu redakcyjnego Encyklopedii Katolickiej, zorganizowanego w 1969 r., a w roku następnym przekształcono w Międzywydziałowy Zakład Leksykograficzny KUL-u. Jako kierownik tego Zakładu i sekretarz naukowy naczelnej redakcji Encyklopedii oddał się całkowicie pracy nad nią. Po kolokwium habilitacyjnym, przeprowadzonym 22 kwietnia 1975 r., mianowany docentem, nadal zajmował się niemal wyłącznie Encyklopedią Katolicką, wnosząc swój osobisty wkład naukowy w każde jej hasło. Dążył do perfekcjonizmu treści i struktury leksykograficznej poszczególnych haseł. Pierwszy tom Encyklopedii otrzymał bardzo pochlebne recenzje, a także 20 czerwca 1976 r. roczną nagrodę ODiSS-u w Warszawie. Z okazji 10-lecia istnienia Zakładu Leksykograficznego zorganizował w Lublinie dwudniowe sympozjum z udziałem naukowców różnych specjalizacji. Pragnął zebrać krytyczne uwagi i postulaty co do profilu naukowego dalszych tomów Encyklopedii Katolickiej. Uzyskał wówczas także wiele pochwał za trzy wydane już tomy. Pracując nieomal bez wytchnienia nad redagowaniem haseł encyklopedycznych, pisał mniej artykułów do czasopism. Wyczerpujące zajęcia doprowadziły rychło do utraty zdrowia i niespodziewanej śmierci 25 czerwca 1981 r. w jednym z lubelskich szpitali. Pochowany został na cmentarzu parafialnym w Krobi.

Swoje zainteresowania naukowo-badawcze koncentrował wokół zagadnień eklezjologicznych, ekumenicznych i teologii religii niechrześcijańskich. W artykule o Soborze Watykańskim I uzasadnił tezę, że na nim tylko pośrednio aprobowano empiryczną metodę dowodzenia eklezjo-

logicznego i przyznano jej implicite priorytet przed metodą historyczną. Ukazując ewolucję interpretacji władzy w Kościele, zaakcentował konieczność ujmowania jej w aspekcie teologicznym, jurydycznym i socjologicznym. W maszynopisie pozostało obszerne studium analityczne (s. 260) o ścisłym związku między tradycją słowa, rzeczywistości nadprzyrodzonej i tradycją kierowania z jednej strony, a władzą nauczania, uświęcania i pasterzowania z drugiej. Naukowy i duszpasterski walor posiadają jego publikacje ekumeniczne. W formie przeglądu bibliograficznego opublikował szereg krótkich recenzji z teologii fundamentalnej i jej pogranicza.